

TUNTOSARVI

N:o 7 1983

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 22 kertaa vuodessa

N:o 7/83

Ilmestyy 15. p:nä huhtikuuta
9. vuosikerta

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

Varat tämän lehden kustannuksiin on lahjoittanut
Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA

Orvokki Holopainen

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto

Mäkelänkatu 50

00510 Helsinki 51

puh. 90-77041/227

SISÄLLYS

Yhdistyksen kuulumisia	1
Ajankohtaista	3
Kuluttajansuoja on lailla turvattu	9
Kuluttajatietoa	10
Keveyttä aterioihin	12
Näin syntyy tuntosarvi	14
NKL tiedottaa	18

Yhdistyksen kuulumisia

Kevät on tulossa. Kevään mukana yhdistys saa uuden työntekijän. Hän on Tuija Pirhonen, yhdistyksen uusi taloussihteeri. Tuija on koulutukseltaan merkonomi ja hänellä on yksi 15-vuotias tytär. Tuijalla on kotona lemmikkieläimenä kani. Tuijan tehtävänä tulee olemaan yhdistyksen erilaisista talousasioista huolehtiminen. Tähän asti Toini on ollut yksin toimistossa ja hänellä on ollut aivan liian paljon työtä. Varmasti teistäkin moni on joutunut joskus odottamaan matkakorvauksiaan pitkään. Toivottavasti tilanne nyt paranee. Toini alkaa nyt enemmän hoitaa toimistosihteerin töitä ja Tuija kantaa vastuun talousasioista. Tuija aloittaa huhtikuun lopulla. Ensin hänelle järjestetään koulutusta järjestöasioissa.

Vuosikokous pidettiin Rautalammilla ja jos eivät kaikki sitä vielä tiedä niin kerron tässä, että Marja-Lee-na Avila valittiin edelleen yhdistyksen puheenjohtajaksi. Varapuheenjohtajaksi valittiin Näkövammaisten Keskusliiton toimitusjohtaja Pentti Lappalainen. Muita johtokunnan jäseniä ovat: kuurosokeat jäsenet, Martti Avila, Lasse Hannula (uusi jäsen), Hilikka Hyötylä ja Ulla Tikkanen sekä näkevät kuulevat asiantuntijajäsenet Marja-Liisa Heiskanen Sosiaalihuolluksesta ja Jaana Aro (uusi jäsen) Näkövammaisten Ammattikoulun johtaja. Sihteerinä toimii edelleen Inger Lindgren.

Vuosikokous valitsi myös yhdistyksen edustajat Näkövammaisten Keskusliiton liittokokoukseen. He ovat Marja-Leena Avila, joka ei kuitenkaan voi osallistua kokoukseen, Ritva Hallikainen, Lasse Hannula, Vilho Sulonen sekä vanha vuosikokousedustaja ja yhdistyksen johtokunnan jäsen Martti Avila.

Palvelutalon peruskivi on muurattu Tampereella 25.3. Ensimmäisenä muurasi kaupunginhallituksen puheenjohtaja sitten Raha-automaattiyhdistyksen hallintojohtaja, Leijonien edustaja, eläkkeellä oleva kaupunginjohtaja Lehtinen, Marja-Leena Avila apunaan Kaija Salekari sekä monet muut paikalla olleet. Peruskiven sisään laitettiin saman päivän sanomalehdet, pikkurahaa, selvitys siitä ketkä ovat rakennushankkeessa mukana jne. Muurauksen jälkeen vakuutusyhtiö Pohjola tarjosi lounaan hotelli Tampereessa.

Sävellahja alkaa soida palvelutalon hyväksi ensi elokuussa. Saaduilla varoilla ostetaan taloon kalusteita ja erilaisia varusteita ja apuvälineitä.

Bahrainiin lähtijät päätetään ensi johtokunnan kokouksessa. Jos siis haluaisit, että sinut valitaan, niin ilmoittaudu heti! Kaikki eivät pääse mukaan vaikka itsellä olisi matkarahat sillä matkalla ei selviydy ilman tulkkia/opasta ja tästä syystä on myös selvitetävä mistä tulkin matkarahat saadaan. Kannattaa kysellä jos vaikka seurakunnat tai paikalliset Leijonat olisivat halukkaita avustamaan tulkkien matkoja. Suomelle on konferenssiin varattu 12 paikkaa. Matkat maksavat n. 6 000 mk per henkilö. Ylöspito perillä on ilmainen.

Tulkit voivat saada palkkaa myös työstä ulkomailla, mutta Sosiaalhallitus ei maksa matkoja eikä päivärahaa. Perillä on oltava jo 4. päivänä marraskuuta, mutta konferenssi alkaa vasta 5. päivänä marraskuuta. Konferenssi päättyy 8. päivänä ja kotiin voidaan lähteä 9. päivänä marraskuuta. Voi olla, että suomalainen ryhmä vielä haluaa jatkaa matkaa muutamalla päivällä. Siitä voidaan päättää vasta sitten kun tiedetään ketkä matkalle lähtevät. Bahrainiin tarvitaan viisumi. Sen hankkiminen vie monta kuukautta ja siitä syystä ryhmä on lyötävä lukkoon jo nyt.

Tässä nämä pääasialliset kuulumiset olivatkin. Hyvää kevään jatkoa toivoo teille kaikille Inger.

Ajankohtaista

Uusi eduskunta on aloittanut työskentelynsä. Eduskunnan puhemieheksi valittiin kokoomuksen Erkki Pystynen. Puhemies on viimeksi ollut kokoomuspuolueesta noin 40 vuotta sitten. Ensimmäinen varapuhemies on Pirkko Työläjärvi (sos.dem.) ja toinen varapuhemies Veikko Pihlajamäki (keskusta). Eduskunnan puhemies on presidentin jälkeen maan arvokkain henkilö. Hän johtaa puhetta eduskunnassa. Puhemies, varapuhemiehet ja eduskunnan valiokuntien puheenjohtajat muodostavat eduskunnan puhemie-

histön. Puhemiehistö suunnittelee ja järjestee eduskunnan työt. Puhemies ja varapuhemiehet kuuluvat myös eduskunnan kansliatoimikuntaan. Kansliatoimikunta hoitaa eduskunnan raha-asioita ja taloutta. Esimerkiksi juuri käyty kova kiista kansanedustajien pörvöistä oli kansliatoimikunnan asia. Melkein kaikki edellisen eduskunnan kansliatoimikunnan jäsenet putosivat eduskunnasta näissä vaaleissa.

Eduskunta on valinnut myös valiokuntien jäsenet. Vammaisten edustaja Kalle Könkkölä on mukana sosiaalivaliokunnassa. Könkkölä katsoo vielä voivansa parhaiten hoitaa vammaisten asioita. Eduskunnalla on määrätty istumajärjestys. Puhemies istuu edessä. Hänestä oikealla istuvat oikeistopuolueiden eduskuntaryhmät ja vasemmalle vasemmistopuolueiden eduskuntaryhmät. Jokaisella puolueella on ryhmän puheenjohtaja. Ryhmien puheenjohtajilla on tärkeä poliittinen asema. Heidän kanssaan esim. neuvotellaan hallituksen kokoonpanosta. Presidentti antoi hallituksen tunnustelun puhemies Erkki Pystysen tehtäväksi. Tämä ei merkitse sitä, että Pystynen (kok.) olisi pääministeri. Kun tunnustelut eli keskustelut eri puolueiden kanssa on tehty, alkaa toinen vaihe. Silloin presidentti antaa jollekin henkilölle tehtäväksi muodostaa hallitus. Tästä hallituksen muodostajasta tulee sitten pääministeri. Nyt näyttää siltä, että uusi hallitus jatkaa samalta pohjalta kuin edellinen. Sosialidemokraatit ovat sanoneet, että he eivät halua kokoomusta mukaan hallitukseen. Myöskään SKDL ei taida tulla mu-

kaan. Hallitukseen tulisi silloin sosialidemokraatteja, keskustalaisia ja ruotsalaisen kansanpuolueen ministereitä. Vielä ei ole varmaa, tuleeko Suomen maaseudun puolue mukaan hallitukseen.

Tampereen yliopisto ja APU-lehti ovat tehneet tutkimuksen viime eduskuntavaaleista. Tutkimus osoittaa, että kallis mainostaminen ei auta pääsemään eduskuntaan. Kolme ehdokasta sijoitti mainostamiseen yli 90 000 mk, mutta kukaan heistä ei päässyt eduskuntaan. Yksi SMP:n ehdokas käytti muutaman satasen ja pääsi mukaan. Niistä 25:stä jotka käyttivät eniten rahaa itsensä mainostamiseen, pääsi eduskuntaan vain 12. Oikeistopuolueet mainostivat itseään enemmän kuin vasemmistopuolueet.

Kalajoki on aiheuttanut suuren tulvan Pohjanmaalla. Joen jäät ovat tehneet padon. Vesi on noussut niin paljon, että monia taloja on jäänyt veden varaan. Ihmiset ovat joutuneet muuttamaan kodeistaan. Jäiden muodostamia patoja on hajoitettu räjäyttämällä. Tulvat ovat Pohjanmaalla huolena lähes joka kevät.

Toukokuun alussa on uhkana lääkärien lakko. Lääkäriliitto kuuluu Akavaan, Akavalla on yleisen työtaistelun uhka toukokuun 2. päivälle. On kuitenkin mahdollista, että sopimukseen päästään ennen sitä.

Ensi vuoden alusta tulee voimaan uusi laki lapsen huollosta. Siinä kielletään lapsen ruumiillinen kuritus. Lapsen liiallisesta ruumiillisesta kurituksesta on tähänkin saakka saanut rangaistuksen. Nyt asia säädetään lailla. Lievästäkin kurituksesta saattaa ensi vuoden alusta lähtien saada rangaistuksen. Lasten pahoinpitely on lisääntynyt huomattavasti viime aikoina. Uudessa laissa säädetään myös, että avioerossa molemmat vanhemmat voidaan määrätä lapsen huoltajiksi. Vanhan lain mukaan vain toinen vanhemmista on määrätty huoltajaksi erossa. Uudessa laissa myös vanhempien ja lapsen tapaamisoikeus eron jälkeen lähtee lapsen oikeudesta tavata vanhempiaan. Tähän asti pääpaino on ollut toisen vanhemman oikeudessa tavata lasta.

Taksimaksut ovat nousseet. Korotus on noin 6,5 %. Perusmaksu nousi koko maassa 65 penniä. Taksien yö- ja pyhäliä säilyy edelleen kolmena markkana. Korotus johtuu taksien palkankorotuksesta ja polttoaineen hinnan noususta. Viimeksi taksimaksut nousivat noin vuosi sitten, silloin noin 10 prosenttia.

Hallitus on päättänyt, että vanhemmille aletaan maksaa korvausta sairaan lapsen hoidosta. Kyseessä on hoito, jota vanhemmat antavat lapselle sairaalassa ja menettävät tämän vuoksi oman ansiotulonsa. Pienin maksu on 50 mk päivältä ja suurin mahdollinen päivämaksu on 150 mk. Avustusta maksetaan korkeintaan

30 päivän ajalta. Jotta avustusta voisi saada, on kyseessä oltava vaikeasti sairas lapsi. Vaikeina sairauksina tässä pidetään esim. leukemiaa tai muita pahanlaatuisia kasvaimia, synnynäisiä sydänvikoja, vaikeita tapaturmia, sokeritaudin alkuvaiheita ja psykiatrisia sairauksia. Hallituksen mielestä on tärkeää, että vanhemmat osallistuvat lapsen hoitoon vaikeissa sairaustapauksissa.

Suomen ja Neuvostoliiton välinen ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimus on täyttänyt 35 vuotta. Sen johdosta järjestettiin juhlatilaisuudet sekä Helsingissä että Moskovassa. Moskovassa vierailutta Suomen hallituksen valtuuskuntaa johti ulkoministeri Per Stenbäck. YYA-sopimusta jatketaan kesäkuussa 20 vuodeksi eteenpäin eli vuoteen 2003. Sopimus pysyy samanlaisena kuin tähänkin asti. Aikaisemmin sopimusta on jatkettu jo kahdesti.

Sosialistinen Internationaali piti kokouksen Portugalissa. Kokouksen aikana murhattiin Palestiinan vapautusjärjestön PLO:n edustaja Issam Sartawi. Murhaaja ampui uhrinsa hotellin aulassa. Suomen edustajia Internationaalin kokouksessa oli pääministeri Kalevi Sorsa ja hänen ulkopoliittinen avustajansa Pentti Väänänen. Pentti Väänänen valittiin Portugalissa Internationaalin uudeksi pääsihteeriksi.

Palestiinan vapautusjärjestön PLO:n johtaja Jasser Arafat tuli vierailulle Ruotsiin myöhään yöllä 12.4. Arafat tapaa Tukholmassa paitsi Ruotsin sosiaalidemokraattisen puolueen johtoa, myös Norjan ja Suomen vastaavan puolueen edustajia. Suomesta Arafatia on tapaamassa Erkki Liikanen. Suomessa syntyi kova kiista viime syksynä siitä, voidaanko Arafat kutsua Suomeen vierailulle. Kutsu peruttiin lopulta.

Persian lahden vesi on tuhoutunut öljyn vuoksi. Iranin meren alla olevalta öljykentältä on vuotanut kymmeniä tuhansia litroja öljyä Persian lahteen. Iranista on ilmoitettu, ettei enää ole mahdollista pelastaa Persian lahden meren elämää. Öljylautat alkavat pian haitata myös Persian lahden laivaliikennettä.

Amerikkalaiset astronautit (avaruuslentäjät) ovat tehneet kävelyn avaruudessa. Kävely kuului USA:n toisen avaruussukkulan Challengerin lennon ohjelmaan. Kävelyllä oli kaksi avaruuslentäjää ja kävely kesti melkein neljä tuntia. Sitä voitiin Amerikassa seurata televisiosta. Kävely avaruudessa muistuttaa kävelyä täydessä vesisäiliössä. Se näyttää helpolta, mutta vaatii voimia ja harjoittelua etukäteen.

Kuluttajansuoja on lailla turvattu

Kun ostat jotakin, Sinulla on asiakkaana velvollisuus tutkia ostamasi tavara. Jos se on Sinusta hyvä ja tarvitset sellaista tavaraa, ostat sen ja saat kuitenkin. On kuitenkin mahdollista, että löydät ostamastasi tavarasta myöhemmin vian. Silloin Sinun ei tarvitse kärsiä vahinkoa itse. Voit palauttaa tavarän myymälään. Tähän Sinulle antaa oikeuden kuluttajansuojalaki. Laki kuitenkin edellyttää, että tavarassa pitää olla virhe, jota ei ole voinut huomata ostohetkellä. Virheestä on valitettava mahdollisimman pian. Jos myyjä ei ole halukas korjaamaan virhettä, voit ottaa yhteyttä kunnalliseen kuluttajaneuvontaan tai kuluttajavalituslautakuntaan. Sitä ennen kaupalta on vaadittava virheilmoitus. Huomaa, että et voi tehdä valitusta sillä perusteella, että kadut ostostasi. Siinä täytyy tosiaan olla jotain vikaa. Monet liikkeet vaihtavat tavarän ilman varsinaista vikaakin. Usein liikkeissä ilmoitetaan, miten monen päivän kuluessa tavarän voi vaihtaa.

Kuluttajansuojalaki on tärkeä myös koti- ja posti-myynissä. Niissä on ostajalla aina seitsemän päivän palautusoikeus. Kotimyynti on sitä, kun myyjä soittaa ovikelloa ja kauppa jotakin. Myyjän on annettava ostajalle kotimyyntiasiakirja. Asiakirjassa on oltava myyjän osoitetieto ja tiedot kaupan peruutus-oikeudesta. Postimyyntin kanssa kannattaa olla tarkkana. Usein tavarat, esimerkiksi vaatteet näyttävät paljon parem-

milta mannekiinin päällä kuvassa kuin ne todellisuudessa ovat. Varmempaa on sittenkin nähdä ja kokeilla vaate ennen ostamista. Kuluttajansuojalaki ei koske kauppaa, jossa myyjä on yksityinen henkilö. Laki koskee vain elinkeinonharjoittajia, eli varsinaisia kauppiaita. Jos ostat viallisen tavarahan vaikkapa tuttavaltasi, et saa laista tukea kaupan purkamiselle.

Kuluttajatietoa

Elinkeinohallituksen julkaisussa Kuluttajatietoa annetaan seuraavat ohjeet ostoksille menijälle:

Vaateostoksilla

- Mieti, milloin ja missä aiot vaatetta käyttää.
- Mieti, tarvitsetko juuri tätä vaatetta.
- Mieti, sopiiko se muiden vaatteiden kanssa.
- Tarkista koko ja sovita aina.
- Tutki hoito-ohjeliusk.
- Vesipesu tulee ajan mittaan halvemmaksi kuin kemiallinen pesu.
- Jos hoito-ohje puuttuu, jätä vaateostamatta.

●Tarkista, ovatko saumat kunnolliset ja saumavarat riittävän leveät.

●Tarkista, vastaako vetoketjun vahvuus käyttötarkoitusta.

●Suhtaudu varauksella hyvin kalliisiin ja hyvin halpoihin vaatteisiin.

●Pyydä myyjältä asiantuntija-apua.

Kenkäostoksilla

1. Mieti käyttötarkoitus.
Erilainen kenkä arkeen ja juhlaan.
2. Sovita kenkä rauhassa.
Tilaa on oltava sekä pituus- että leveyssuunnassa.
3. Kengän pohjan on oltava taipuisa.
4. Sopiva korko – ei liian korkea.

Hoida kenkiäsi – ne kestävät paremmin

- Kyllästä nahkajalkineet ennen käyttöönottoa
- Puhdista kengät heti käytön jälkeen harjalla tai nihkeällä rievulla.
- Kuivaa kastuneet kengät korkeintaan +40° C:ssa, pohjalliset ja irtovuorit erikseen.

- Eri kengät ulko- ja sisäkäyttöön.
- Anna kenkien levätä ja tuulettua välillä. Jalkahiki on kenkien pahin vihollinen.
- Vie kengät ajoissa suutariin. Pieni vika on helpompi korjata kuin suuri.

Keveyttä aterioihin

Näin kevään tullen on syytä ajatella kiloja. Yleensä niitä kertyy talven aikana ainakin muutama liikaa. Mitäpä jos kevennämme lounasta tai päivällistä terveellisellä raasteannoksella. Silloin tällöin voi koko aterian korvata runsaalla raasteannoksella. Seuraavat raasteohjeet on otettu Kotiliesi-lehdestä. Annokset ovat neljälle henkilölle.

Kaaliraaste

- noin 300 grammaa punakaalia
- noin 300 grammaa keräkaalia
- 1 appelsiini
- Kastike:
 - 1 appelsiinin mehu
 - 1/2 sitruunan mehu
 - 2 ruokalusikkaa ruokaöljyä

Raasta kaalit raastinraudalla tai leikkaa hienoksi silpuksi. Pese, kuori ja paloittele appelsiini. Aseta raasteet vadelille, sekoita kastikkeen aineet ja valele raaste kastikkeella.

Kiinankaalisalaatti

- noin 400 grammaa kiinankaalia
- 1/2 paprikaa
- noin 10 sentin pala purjoa
- Kastike:
 - 1 ruokalusikka viinietikkaa
 - 3 ruokalusikkaa ruokaöljyä
 - 1 teelusikka sinappia
- hiukan suolaa ja sitruunapippuria

Huuhtelee kiinankaali ja leikkaa ohuiksi suikaleiksi. Huuhtelee paprika ja poista siemenet, leikkaa suikaleiksi. Leikkaa purjo renkaiksi. Sekoita aineet kulhossa. Ravistelee kastikeaineet hyvin sekaisin suljetussa pullossa. Tarjoa kastike erikseen. Kiinankaali on hyvä pohja moneen salaattiin. Yhdistä kiinankaaliin seuraavia makuja yksi tai kaksi kerrallaan: porkkana, selleri, purjo, kurkku, herneet tai hedelmänpalaset.

Lantturaaste

- 400 grammaa lanttua
- 1 greippi
- Kastike:
 - 2 ruokalusikallista greippimehua
 - 2 ruokalusikkaa vettä

Pese, kuori ja raasta lanttu karkeaksi raasteeksi. Kuori greippi ja irrota lohkot toisistaan. Leikkaa greipin lohkot saksilla paloiksi. Ripottele greipin palat lantturaasteen päälle. Kostuta raaste kastikkeella.

Juureksia ja vihanneksia voi raastaa monella tavalla. Yksinkertaisin on tavallinen raastinrauta. Se ei maksa monta markkaa. Myytävänä on myös raastemyllyjä. Sähkökäyttöinen monitoimikone raastaa myös juurekset tehokkaasti. Pieneen talouteen riittää hyvin käsi-käyttöinen raastinrauta.

Näin syntyy Tuntosarvi

Ensimmäinen vaihe lehden teossa on juttujen kokoaminen. Päätoimittaja kaivelee pöytälaatikoitaan, selaa lehtiä ja miettii mikä voisi kiinnostaa Tuntosarven lukijoita. Erityisen iloinen päätoimittaja on silloin kun pöydällä on monta mukavaa kirjettä lukijoilta. Niistä saa usein ideoita aiheista, joita toivotaan lehdessä käsiteltävän. Kiitokset ovat mukavia, mutta hyvä on saada myös moitteita. On joskus vaikea tietää, mistä Te lukijat haluatte lehdessänne lukea.

Kun jutut ovat kasassa, katsotaan, olisiko niihin liittyviä kuvia. Kuvia eivät kaikki näe ja pistelehteen niitä ei tietysti voi laittaa. Monet kuitenkin pitävät valokuvista. Niissä on monesti tuttuja ihmisiä. Sitten päätoimittaja marssii juttujensa kanssa kirjapainoon. Kirjapainon tytöt ovat usein vähän äkäisiä, kun jutut tulevat niin myöhään. Taas tulee kiire. Usein jutut mene-

Eeva Venäläinen on toinen pistekirjoituksen latoja. Tuleekohan tässä Tuntosarvi.

vät ensin pistekirjoituksen latojille. Pistelatojia ovat Eeva Venäläinen ja Airi Mäkinen. Esilukija lukee heille tekstin ja se ladotaan kahdelle levyille. Levyt ovat sinkkiä ja ne ovat latomakoneessa päällekkäin. Kun

yksi sivu on ladottu, käännetään levyt ja ladotaan toiselle puolelle. Välillä Eeva ja Airi lukevat latomansa tekstin, että se tulee oikein. Jos löytyy virhe, naputetaan virheelliset pisteet vasaralla sileäksi ja ladotaan uudestaan oikein. Viereisessä huoneessa istuvat Hannele Kivimäki ja Ulla Lavikainen. He latovat kirjoituskoneen näköisellä laitteella isokirjoituslehden. Se tapahtuu nyt jo tietokoneen avulla. Teksti tulee koneesta ulos ensin tietokoneliuskana. Siitä voi oikoluokea, ettei kirjoituksessa ole virheitä. Vasta korjausten jälkeen mustapainettu teksti otetaan koneesta ulos sellaisena kuin se tulee lehteen. Tällä välin pistepai-

nolevyt on viety Anelma Karmalalle. Hän hoitaa pistepainokonetta. Painokone näyttää vähän samalta kuin puimakone. Äänikin on yhtä hirveä. Painokoneen jytinä kuuluu monitoimitalon toisiinkin kerroksiin. Anelma laittaa pistelevyt vierekkäin koneeseen. Valmista tekstiä tulee neljä sivua yhdellä painokoneen työntäisyllä. Painetut neljän sivun aukeamat kootaan kasoiksi isolle pöydälle. Eeva, Airi, Kai, Marja ja usein myös Anelma kokoavat yhdessä pistelehden. Sivut kerätään oikeaan järjestykseen ja niitataan niittauskoneella kahdesta paikasta kiinni. Lehdet sujutetaan postipussiin. Pusseissa on osoitelaput valmiina. Ne niputetaan ja sidotaan langoilla kiinni. Postituksen pojat Antti ja Seppo hakevat ne, vievät autoon ja ajavat postiin. Isokirjoituslehti valmistuu samanaikaisesti. Kun teksti on valmiina, Aino Kari suunnittelee lehden ulkonäön. Hän laskee, mikä juttu tulee millekin sivulle. Jos kaikki ei mahdu mukaan, hän soittaa ja kysyy mikä jätetään pois. Jos jutut eivät täytä lehteä, hän pyytää lisää. Valokuvista otetaan reprojoneella uusi kuva, joka voidaan painaa. Värikuvista ei aina tule kovin selviä. Mustavalkoiset kuvat ovat parempia lehdessä. Sitten Aino valmistaa offsetpainolevyt. Ne ovat metallia. Painolevyt laitetaan offset-painokoneeseen. Tätä konetta käyttää Seija Saastamoinen. Hän painaa kaikki sivut kahdelta puolen. Ulkokannet ovat valmiina, sisäkansiin painetaan sisällysluettelo ja joskus muutakin. Isokirjoituslehti kootaan koneella. Kone myös lyö niihin niitit, jotka pitävät lehden koossa. Lopulta ovat lehdet postissa ja matkalla lukijoille. Voidaan alkaa miettiä seuraavaa lehteä. Kirjapainossa

on usein kiire. Tuntosarven lisäksi tehdään paljon muuta. Airut ilmestyy joka kymmenes päivä. Se tehdään myös kasetille. Manteli ilmestyy neljästi vuodessa. Lisäksi kirjapaino tekee esitteitä, kirjoja, lehtiä ulkopuolisille tilaajille, kutsukortteja, muovisia kohokuvakortteja, pisteakkosia. Monenmoista tapahtuu liiton kirjapainossa. Se on Suomen ainoa piste- ja isokirjoituskirjapaino.

NKL tiedottaa

Vammaisten vaalikeräys maaliskuun eduskuntavaalien aikana tuotti lähes 4,5 miljoonaa markkaa. Tulos on hyvä. Vaalikeräyksen tulos riippuu yleensä siitä, miten paljon on äänestäjiä. Eniten saatiin rahaa presidentin vaaleissa. Silloin äänestäjiä oli paljon. Vaalikeräyksen rahat jaetaan niin, että neljäsosa jaetaan keräyksessä mukana olleiden vammaisliittojen jäsenyhdistyksille. Sillä tuetaan jäsenyhdistysten toimintaa alueilla ja paikallisella tasolla. Keräyksen aiheuttamat ilmoitus- ja muut kulut otetaan pois ja loput jaetaan mukana olleiden liittojen kesken. Tällä kertaa jakajia on kuusi. Yksi niistä on Näkövammaisten Keskusliitto. Tänä vuonna ensimmäisen kerran oli vaalikeräykses-

sä mukana myös kuulovammaisten järjestöt Kuurojen liitto ja Kuulonhuoltoliitto. Vaalikeräyksen tuotto käytetään NKL:n toiminnan rahoittamiseen, kuntoutukseen, tiedonvälityspalveluun ja työllistämiseen.

SUOMEN KUUROSOKEAT ry. Finlands Dövblinda rf.

Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki 51

puh. 90/77041

toiminnanjohtaja Inger Lindgren,
johtava kuntoutussihteeri Kaija Salekari,
toimisto Toini Pieskä

Aleksanterink. 29 B 22, 33100 T:re 10

puh. 931/147693

aluekuntoutussihteeri Pirjo Rissanen, Keski-Suomi ja
Pohjanmaa

Sairaalakatu 11, 70100 Kuopio 10

puh. 971/226941

aluekuntoutussihteeri Leena Hassinen, Itä-Suomi

Aallonkatu 2 C 20, 96200 Rovaniemi 20

puh. 991/3589

aluekuntoutussihteeri Maija Haapalainen, Pohjois-Suomi

Kuulonäkövammaisten lasten kuntoutuskeskus,

Kukkumäentie 27, 40600 Jyväskylä 60

johtaja Marja-Leena Saarinen,
psykologi, erikoistoimintaterapeutti, sosiaalityöntekijä,
erityisopettaja, lastenhoitaja ja muuta henkilökuntaa

HUOM! Kuntoutussihteeri Pirjo Rissasen toimisto
muutettu Tampereelle. Pirjo on tavattavissa uudessa
osoitteessaan 14.3.83 lähtien.

